РІК IV. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ, 14. ГРУДНЯ 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 49.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА“
Львів. вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

ВІДКРИТТЯ СЕНАТУ

Дня 9 ц. м. о год. 4 по пол. після першого засідання сойму відбулося відкриття сенату. Премієр Славек на вступі відчитав декрет президента держави про відкриття сесії сенату. Маршалком сенату вибрали більшістю голосів Безп. Бльоку бувшого воєводу Рачкевича.

ТИМЧАСОВА ПРЕЗІДІЯ УКР. КЛЮБУ

Дня 8. ц. м.. вибрано тимчасову презідію Укр. Клюбу в такому складі: голова сенатор д-р Антін Горбачевський, члени Парляментарної Комісії: пос. Михайло Галущинський, пос. д-р Вол. Загайкевич і пос. Остап Луцький. Секретар Клюбу — пос. Дмитро Великанович. Ця презідія має провізоричний характер тому, що в засіданні клюбу не брали участь й не могли висловити своєї думки посли, які перебувають у вязниці, і тому врешті, що остаточно не покінчені ще переговори поміж партіями УНДО і УСРП у справі одного Клюбу.

УНДО ЗРЕКЛОСЯ МАНДАТУ ДЛЯ РАДИКАЛІВ

Посол Сергій Хруцький, вибраний одночасно з окружної листи (Тернопіль) і державної зрікся, мандату з округи і таким робом уможливив Українській Соц. Радикальній Партії перевести до сойму ще одного свого посла, а саме д-ра Дмитра Ладику. Сталося це у звязку з рішенням партійних властей УНДО.

НАЙМОЛОДШІ ПОСЛИ

До наймолодших послів належать: Тап, із Стронніцтва Хлопского має 26 літ, Щипулковський з Ендеків 26 літ, Пєтрашевський, 28 літ, Кацик, комуніст 28 літ, і Дюбоа ППС 29 літ. До наймолодших членів Сенату належить жінка генерала Губіцкого, що має 41 літ.

НІМЕЦЬКА СКАРГА НА ПОЛЬЩУ

Німеччина вислала до Союзу Народів обширну скаргу на Польщу за переслідування Німців на Горішнім Шлезьку і надужиття підчас останніх виборів. На днях одержав німецький уряд потвердження, що скаргу Секретаріят Союзу Народів одержав, і що та справа внесена на розгляд найблищого засідання Союзу Народів у січні.

Перед московським судом

Пятьох засудили на смерть а відтак помилували.

На днях скінчився у Москві процес т. зв. „Промислової Партії“. Пятьох обвинувачених засудили на кару смерти, а трьох на кару по 10 літ тюрми. Відтак ЦІК змінив всім пятьом кару смерти на 10 літ тюрми, а трьом засудженим на 10 літ тюрми, зменшили кару на 8 літ.

На образку бачимо судову салю, в якій відбувається процес проти радянських інжинірів Рамзина й тов. На ліво від лави обжалуваних бачимо президію радянського трибуналу. В горі на ліво головного обжалуваного Рамзина, як виголошує свою оборонну промову.

—о—

НОВИЙ УРЯД ПОЛЬЩІ

Дня 4-го грудня ц. р. уряд марш. Пілсудського подався до димісії, яку президент держави приняв і поручив полк. Славекови сформувати новий уряд. Полк. Славек предложив президентови таку листу нового правительства, а президент затвердив її.

Президент міністрів полк. Славек, заступник през. (віцепремієр) і міністр без теки полк. Пєрацкий, мін. внутр. справ генерал Складковский, закорд. справи Залєский, військові справи марш. Пілсудский, управитель мін. скарбу полк. Матушевский, мін. справедливости Міхаловский, мін. освіти Червіньский, мін. рільництва Янта-Полчиньский, мін. земельних реформ проф. львівського університету Козловский, мін. публичних робіт ген. Норвід-Найгебавер, мін. комунікації Кін, мін. торговлі і промислу полк. Пристор, мін. почт і телеграфів Бернер, мін. праці й суспільної опіки ген. Губіцький.

Це, що в правительстві засідає 1 маршал, 3 генерали й аж 5 полковників а лиш 5 осіб цивільних, має означати дальші загостренння себто ще „сильнішу руку“ ніж дотепер. В чім проявиться ця „сильна рука“ побачимо аж по перших засіданнях нового сойму.

ВИРІВНАЙТЕ НЕГАЙНО ЗАЛЕГЛІСТЬ ЗА «ПРАВДУ»!

ВІДКРИТТЯ СОЙМУ

Дня 9. грудня відбулося перше засідання сойму. О год. 12 в полудне скликано послів на засідання. Перед самим початком засідання явилося на соймовім коридорі 50 поліцаїв. Команду над ними обняв сам міністр внутрішних справ.

На трибуні появився премієр Славек і почав відчитувати декрет президента. Тоді почалася на комуністичних лавках демонстрація і падали ворожі оклики. Під скляні двері салі засідань підступило 25 поліцаїв, але їх не впустили на салю, бо маршалківська сторожа сама усунула комуністів із салі засідань. Підчас відчитування декрету не були на салі польські ліві клюби й Українці. На тимчасов. продвідника засідання зовсім несподівано покликано не найстаршого віком посла, але князя Любомірського, бо ті найстарші посли належать до опозиції. Після того переведено заприсяження послів. З українських послів бракувало на засіданню трьох, які перебувають у львівській вязниці.

Відтак приступили до вибору маршалка сойму. На 407 карток признано за важні лиш 300, бо на деяких картках був напис: „Листя“. Українські посли віддали білі картки. Після проголошення вибору марш. сойму дра Світальського, він застеріг собі пів години до надумання і по порозумінню з президентом вибір приняв. Він виголосив промову, в якій заявив, що буде унеможливлювати зголошування протестів із соймової трибуни і порядок дня соймового засідання буде усталювати в порозумінню з президентом міністрів. На кінці заявив, що зовсім не буде користати з §. 21 конституції, який дає йому право жадати звільнення увязнених послів. На тім перше засідання закінчено.

Хто вибраний до сойму і сенату

Округа Львів-повіт: Д-р Дмитро Левицький, б. посол, адвокат, голова УНДО, — перебуває тепер у вязниці; отримує теж мандат з державної листи; Володимир Кохан, б. посол, господар, перебуває у вязниці; Мілєна Рудницька, б. посолка учит. семинарії. Перемишль: Д-р Володимир Загайкевич, б. посол, адв. Самбір: Гриць Тершаковець, б. посол, господар, вийшов саме на волю. Д-р Степан Біляк б. посол, адвокат, — випущений з вязниці. Стрий: Остап Луцький б. посол кооператор; Дмитро Великанович, б. посол, учитель. Золочів: Д-р Ярослав Олесницький, адвокат; Степан Кузик, б. посол, канд. адв., вийшов з вязниці. Д-р Любомир Макарушка, ген. секр. УНДО, — тепер у вязниці. Тернопіль: Д-р Степан Баран, б. посол, адвокат. Олекса Яворський, б. посол, канд. адв. вийшов з вязниці: Сергій Хруцький, б. посол, гімн. учит. Станиславів; Д-р Іван Макух, б. сенатор, адвокат (соц рад.); Михайло Галущинський, б. сенатор, гім. учит; Михайло Вахнюк нар. учитель (соц.-радикал). Луцьк; Зеновій Пеленський, кооператор.

З державної листи приходить: д-р Дмитро Левицький, (вибраний теж у львівській окрузі); Михайло Матчак, журналіст (соц.-рад.); Фабіян Єреміч, інж. білорус.

До сенату вибрані: Львівське воєвідство: Інж. Юліян Павликовський (УНДО) і Олена Кисілевська, бувш. сенаторка (УНДО). Тернопільське воєвідство: Адвокат Др. Антін Горбачевський, б. сенатор (УНДО). Станиславівське воєвідство: Проф. Михайло Галущинський б. сенатор (УНДО). З Волинського воєвідства не вийшов ніодин Українець.

Тому, що др. Д. Левицький не надіслав з вязниці заяви до ген. виборчого комісаря, з якої листи зрікається мандату, признано йому мандат з округжної Львів повіт. Томуто мандат з державної листи одержує п. Сергій Хруцький. Тепер не відомо який мандат вибере п. Хруцький. Бо як вибере з державної то до сойму ввійшовби др. Ладика, а колиб вибрав мандат з округжної то до сойму ввійшовби з державної листи п. Василь Мудрий, начальний ред. Діла. Проф. Михайло Галущинський, що вибраний і до сойму і до сенату зрікся сенатського мандату. Натомість др. Іван Макух зрікся посольського мандату і буде сенатором, а на його місце ввійде до сойму п. Юра Чукур селянин (УНДО).

11 декретів президента Польщі

Денник Законів ч. 82 з 2. грудня ц. р. містить 11 декретів президента. Важніші з них отсі: Декрет про утворення підприємства „Польські Державні Залізниці“ (про це згадували ми в попереднім числі „Правди“—ред.) і декрет про зміни мови навчання. Цей декрет доповнює §. 3 закона про організацію шкільництва. В ньому говориться, що зміна мови навчання може наступити не раньше, як по 7 роках числячи від дня, в якім стало важне останнє рішення про усталення мови навчання у державних вселюдних школах, положених у громадах, в яких є 25% (четвертина) населення українського (в оригіналі рускего), білоруського і литовського. І вкінці декрет про прилучення повіту Сарни до волинського воєвідства.

—о—

о. М. Ріпецький.

Св. свщмч. Йосафат

Апостол св. єдности церковної.

(Докінчення).

Ненавись і ворожнеча незєдинених змоглися найбільше тоді, коли він, як архієпископ, мусів відбирати церковні і монастирські добра та церкви від неправних незєдинених посідачів. До того долучилося ще й велике завзяття, яке викликав проти нашої греко-католицької церкви й епископів незєдинений єрусалимський патріярх Теофан. В тім часі ненависть незєдинених проводирів до св. Йосафата була так велика, що вони явно почали наставати на його життя.

Найзавзятішими ворогами святої єдности були мешканці міста Витебська. Св. Йосафат постановив їх приєднати до греко-католицької церкви і тому вибрався з кінцем жовтня 1623 р. до Витебська. „Не їдьте там, Владико, бо жде вас певна смерть“ — просили св. Йосафата приятелі і домівники. „Не боюсь смерти“ — відповів він тим, що переконували його про небезпеку. „Коб то Господь допоміг мені заслужити собі мученичий вінець“. У Витебську через два тижні св. Йсафат щоденно в ріжних церквах відправляв Богослужения та проповідав, відвідував по домах незєдинених та старався позискати їх серця батьківськими, повними любови, словами.

В свято великомученика Димитрія в своїй проповіди сказав св. Йосафат отсі слова: „Ви Витебщане ненавидите мене і хочете мене вбити. Знайте, що найбільшим щастям булоби для мене, колиб Господь дав мені ласку віддати своє життя для вас, за св. єдність і за наслідника св. Петра, Папу Римського“. Дня 15. падолиста по відправі утрені вертав св. Йосафат до палати. Великий гурт незєдинених заступив йому дорогу, зневажив його і грозив. Святий задержався, підняв руку і поблагословив товпу. Всі розступились і зробили йому дорогу. Небавом, ще більша товпа облягла епископську палату, виломили браму та стали бити службу. Коли св. Йосафат почув гамір, вийшов проти розяреної товпи і сказав спокійно: „Діти! Що завинила вам моя челядь, що так бєте її? Коли маєте що до мене то ось я стою перед вами“. Спокій і відвага св. Йосафатя на хвилю здержала товпу. Нараз вискочив з товпи підплачений розбишака та вдарив сокирою в голову святого Владику.

З молитвою на устах за своїх ворогів помер св. Йосафат Кунцевич та свою мученичу кров приніс Богу в жертву. Сповнилося найгорячіше бажання св. Йосафата, бо він завжди щиро молився, щоб міг своє життя віддати за св. церковну єдність. Мила була Всевишньому ся жертва мученичої смерти, бо при тілі св. Йосафата ділились чис-

ленні чуда. Всевишній увінчав св Йосафата золотим вінцем своєї небесної слави за те, що через ціле своє життя трудився ревно для добра нашої грекокатолицької церкви, та що власної крови не пожалів для її святої справи. Мученича смерть св. Йосафата дала нашій церкві велике свідоцтво правдивости й святости та стала для нас Українців жерелом великої духовної сили.

V.

Св. Священомученик Йосафат Кунцевич, — сей світлий світильник, що присвічує нашій греко-католицькій церкві, є для нас прекрасним взором праці, посвяти і неустрашимости. Крізь ціле своє життя ішов св. Йосафат за сим кличем: „Працювати, боротися і подужувати.“ Жерелом його невсипущих трудів і подвигів була сильна, рішуча воля.

В теперішний тяжкий час, який переживає наша церква і наш многострадальний нарід, в нашій боротьбі, яку мусимо зводити за своє життя й істнування, треба нам якнайбільше Йосафатового духа, треба нам сеї посвяти і мужности, якими визначався наш Великий Святий.

Пізнаваймо його життя, діла і чесноти та поширюймо серед нашого народу його славу. Весь католицький світ почитає св. Йосафата. Наша греко-католицька церква обходить торжественно кождого року при кінци падолиста память св. священомученика Йосафата. Ми Українці повинні почитати його більше від усіх, бо він походив з нашого народу, трудився для його добра та віддав своє життя за ту правду, що українська церква повинна належати до католицької, вселенської церкви.

Бачимо в світі страшні повоєнні наслідки. Свята віра, моральність і братня любов є подоптані. В чоловіці прокинувся лютий звір, який знущається над невинними, безборонними людьми та нищить їх релігійний, культурний і господарський дорібок. Большевики-комуністи та їх приятелі виповіли війну Богові та взялися видирати з людських душ святу віру. На місце Божих заповідей хочуть вони завести свої безбожні закони. По наших селах вештаються ріжні сектанти і платні агенти, поширюють злі письма та намовляють наш нарід до відступства від св. католицької церкви. Мусимо відважно і витревало берегти та боронити сего найбільшого скарбу католицької віри та других перестерігати перед його утратою.

Полюбім се святе діло, за яке св. Йосафат пролляв свою кров та плекаймо в своїй душі та в серцях нашої дітвори і молоді сю гадку св. єдности церковної. За посередництвом св. священомученика Йосафата нехай пливуть перед Божий престіл наші щирі мольби і благання за кращу долю нашої греко-католицької церкви і нашого народу, за святу єдність, щоби наші відлучені брати на Волині, Холмщині і Підляшу повернули до св. католицької церкви, та щоби колись ціла Україна злучилася під церковним проводом Намісника Христового, Папи Римського.

Посвячення угольного каменя

Монастиря ОО. Редемптористів у Михайлівцях на Закарпаттю

На урожайній рівнині над рікою Ляборч на Підкарпатській Руси в Чехословаччині лежить місто Михайлівці. Тому 60 літ було це лиш невеличке містечко. Перед війною числило вже 7 тисяч мешканців, а тепер має їх 12 тисяч, з того 2.300 грекокатоликів.

За часів володіння Марії Тереси було там 16 грекокатолицьких родин. Вони почали будувати церкву. Але пошесть холєри не дозволила їм докінчити початого діла. Церкву, виведену щойно на висоту вікон, покрили стріхою і так відправляли там Богослужен-ня. В 1787 р. переїзджала туди з Кошиць до Мункача цісарева Марія Тереса. Коли побачила недокінчену церкву, післала туди 28 робітників, котрі докінчили будову Божого Дому.

Цеї осени відбулося в тім місті торжество закладин угольного каменя під новий грекокатолицький монастир ОО. Чина св. Ізбавителя (Редемптористів) грекокатолицького обряду. Місто пристроїлося українськими національними, папськими і чеськими прапорами. Коло першої год. з полудня перед місцевою церквою почали збиратися процесії та ремісничі цехи. О другій годині приїхав з Ужгороду епископ Преосв. Петро Гебей, котрий в асисті численного духовенства попровадив процесію на місце будови. Була це величава релігійна маніфестація. Кращої Михайлівці не памятають. На місци будови за трибуною вінцями прикрашений краєугольний камінь, привезений з далека — дар Русинів із Межиляборча.

На образку бачимо, як Преосв. Петро, епископ ужгородський в окруженю духовенства благословить угольний камінь нової релігійної станиці для слави Божої і добра наших закарпатських рідних братів.

Делеґація Ап. Столиці в Польщі?

„Ґлос Народу“ в ч. 327 приносить за катовицькою „Польонією“ таку вістку: „Потверджується з джерел добре поінформованих вістка, що британійська амбасада у Варшаві дістала припоручення виготовити спеціяльний звіт, в яких умовинах відбувалися вибори до сойму і сенату. Також має прибути в найблищім часі спеціяльна делеґація Апостольської Столиці і на місці простудіювати ту саму справу. В звязку з тим правительство робило заходи, щоб Апостольська Столиця, котра спеціяльно заінтересувалася умовинами виборів, в яких перебували арештовані посли в Берестю, не висилала того рода делеґації. Одначе супроти цього, що старання правительства Апост. Столиця не узгляднила, в найблищім часі, амсасадор при Ватикані В. Скшиньский буде відкликаний і якийсь час амбасада при Ватикані демонстраційно не буде обсаджена. Кружляє також поголоска, начеби вищі церковні круги під натиском Апост. Столиці носилися з наміром відкликання дозволу на участь у правительстві віцеміністра освіти о. Жонґолловича тому, що він уважав непотрібним інтервеніювати в справі берестейських вязнів“. Цю вістку приносить також варшавський „Роботнік“.

Нове правительство в Австрії

Грудень, це як видно місяць зміни урядів у поодиноких державах, бо і в Австрії утворився того самого дня, що і в Польщі новий уряд у такому складі: Канцлєр республики Ендер (з християнсько-суспільної партії), віцеканцлєр і мін. закор. справ Шобер (з партії т. зв. господарського бльоку), мін. справедливости Ширф (госп. бльок), внутрішні справи Вінклєр (з Ляндбунду), мін. фінансів Юх (з урядових кругів), мін. торговлі Гайндль (христ.-сусп.) рільництва Толєр (христ.-сусп.), освіта Чермак (христ.-сусп.), суспільна опіка Рех (христ.-сусп.). Більшість міністрів, бо аж 5 належить до християнсько-суспільної партії. Всі міністри за виїмком лиш двох є членами національного зібрання.

Урядова криза у Франції

На засіданні французького сенату, що відбулося 5. грудня повалили в голосуванні дотеперішний уряд Тардіє 147 голосами проти 139.

Цікава річ, що майже одночасно парлямент 334 голосами проти 260 ухвалив урядови заяву довіря та це нічого урядови не помогло. Тардіє подався з цілим кабінетом до димісії.

Президент поручив Пуанкаре сформувати новий кабінет, але Пуанкаре відмовився. Тоді місію утворення нового правительства одержав сенатор Барту, який входить у склад радикально-демократичного обєднання.

Одначе Барту побачив, що йому не вдасться утворити уряд і зрікся місії. Президент Думерг поручив сенаторові Лявалеві місію створення кабінету. Ляваль почав переговори з Еріо, Шероном і Даладіє. Це той самий Даладіє, що заявився за ревізією договорів.

—о—

Червоні ватажки бються по лицях

У звязку з останніми подіями на Радянщині доносять англійські часописи, що вже в часі останніх таємничих приключок на Кремлі, коли то Ворошилов погодився зі Сталіном і може й урятував його перед грізною революцією, прийшло до поважної колотнечі між цими двома наймогутнішими сьогодні більшовиками.

А саме Ворошилов жалувавсь, що військо дістає за мало харчів. На це Сталін дістав напад люти. Червоний диктатор загрозив Ворошилову, що велить розстріляти його на місці. В відповідь на це Ворошилов виговорився, що в кожній хвилині може відплатитися збомбардуванням Кремля з літаків та наступом воєнних кораблів на всі пристані вірні Сталінови.

Суперечка дійшла до цього, що оба „державники“ кинулися на себе й нуж мотлошити себе кулаками по лицях, заки, ці що були в кімнаті розділили їх.

Осьтакечки частують себе більшовицькі головачі й „спасителі“ робітників і селян, що довели одних і других до дідівської торби, до нужди та голоду та до такого морального упадку, якого доси ще світ не бачив.

Та на Радянщині не дивуються вже цьому. Ні Сталінови, ні Ворошилову це вже не першина. Не вперше це вони вже так попобилися, а потім погодилися. Так буде безсумніву й тепер. Скажуть собі: „Дістав я, дістав ти, нема кривди ні тобі, ні мені.“

—о—

Величезні багацтва індійських князів

З проводу приїзду до Лондону багато князів й індійських володарів на конференцію т. зв. „Круглого Стола“, що мала зрівнати Індії під оглядом привілеїв з англійськими домініями (Канадою, Австралією і. т. д.), містять англійські часописи багато описів про нечувані скарби тих східних володарів.

Перший з них магараджа (князь) Рана Сагіб з Долпуру має три шнури жемчугів найбільші на світі. Ті жемчуги одержав він серед таких обставин. Одного дня прибув до палати в Долпурі бідний Індус і просив милостині. Його приняли дуже гостинно і весь час дуже добре з ним обходилися. Колиж він відходив, просив, щоб його допустили до магараджі. І дійсно магараджа його приняв. Він подякував магараджі за гостину, а на памятку оставив йому якийсь малий клуночок завинений у ганчірці і сказав що доки той клуночок буде в магараджі, доти щастя весь дім його не покине. Коли бідний відійшов, магараджа заглянув до клуночка і побачив три шнури перел, що були завбільшки ліскового оріха. Відтак виявилося що той бідний мандрівник був також магараджа володар Бенаресу, який покинув всі дочасні добра і рішив вести життя пустинника.

Магараджа з Петіяля володар держави, що обіймає 6 тисяч квадр. миль у Пенджабі і має 1½ міліона населення має діямант, що зветься „Сансі“ і є пятий що до величини на цілім світі. Діямант цей називається Сансі від свого власника, що його був проковтнув підчас французької революції. Відтак був він власністю цісаревої Евгенії, а відтак опинився аж в Індії і став власністю магараджі з Петіяля. Цей магараджа має 5 жінок. Дві з них поїхали з ним до Лондону.

Є ще в Лондоні магараджа Кашміру, володар 3½ міліонового краю, що має найгарніший збір ізмарагдів на цілім світі.

ЦІКАВИЙ СТРАЙК КИТАЙЦІВ

Трамваєві робітники в Пекіні в Китаю жадали кілька разів підвишки в трамваєвій дирекції, бо їх заробітня плата була дуже нужденна. Але дирекція не хотіла з ними навіть балакати в тій справі. Тоді вони взялися на спосіб і розпочали цікавий страйк. Почали возити подорожних за... дармо. За один день наробили такої шкоди дирекції трамваїв, що вона їм признала відразу підвишку.

Дивоглядні закони

В кузні дають шлюби.

В англійськім законодавстві вилазять від часу до часу такі дивогляди, що „власть імущі“ прямо не знають, що з ними робити. Недавно т. зв. „закон ковала“ наробив богато халепи. Є у шкотськім селі Гретна Грін такий „закон“: Хто хоче взяти шлюб, іде до коваля, що має старинне ковало і на нім дає шлюби. Коваль відчитує зі старої грубої біблії кілька уступів, бє відтак молотом кілька разів по ковалі і шлюб згідно з англ. законом вже важний. Такі „шлюби“ дає коваль не лиш своїм односельчанам, але й приїзжим навіть з Лондону. А приїздить до нього багато людей, бо при тім „шлюбі“ 1) не треба ніяких документів, 2) ніхто ніде нічого не записує.

Але в останніх часах вплинуло багато скарг до англ. судів і тоді уряд видав такий розпорядок: Хто „женится“ при ковалі, мусить найпізніше до 30 днів зареєструвати той „шлюб“ в уряді цивільного стану, а колиб хто до місяця не зголосив „шлюбу“, то „шлюб“ буде неважний. Після оголошення цего цікавого закону щойно почалися всякі надužиття. Поминувши те,що до появи цього розпорядку „женилися“ вже жонаті і замужні, тепер почали ті самі люди що місяця женитися. Бо кождий навмисне один місяць не зголошував ніде нічого, а тимсамим всі ті „шлюби“ з точки погляду розпорядку були не важні. В 1928 р. взяло такий „ковальський шлюб“ 275 пар, а з них зареєструвалося лиш 18. В 1929 р. вже було таких клепаних шлюбів аж 325 — з них зареєструвалося 62. В 1930 р. по 1 жовтня коваль „повінчав“ 260 пар—з них зареєструвалося 44 пари.

То село з його дикими шлюбами було до того розпорядку навіть в Англії мало відоме. Зате тепер стало воно дуже славне: Всякі шубравці, що хотять мати „шлюб відразу з розводом“ їдуть до того села, а по тижневи вже розходяться. Уряд безрадний супроти того, бо щоб змінити той дурацький закон і принайменше призначити до тої кузні окремого урядника, який мавби обовязок жадати від таких „молодят“ документів, а відтак, колиб виявилося, що перешкод до заключення подружжа нема, щоб хоч кожду пару вписав до метрикальних книг. Але що це булаб зміна закона, то тут стоять такі труднощі на перешкоді: Треба щоб хтось в парляменті поставив такий внесок. Над ним мусілаб радити спеціяльна парляментарна комісія, відтак той внесок мусівби ухвалити парлямент, відтак палата льордів, а вкінці мусівби затвердити король. Та заким до того прийде буде коваль на ковалі клепати „шлюби“, а відтак незаосмотрені „жінки“ і діти будуть дальше предметом судових скарг.

Такі річи діються в культурній Англії. А все через те, що колись англійський король що, не міг дістати розводу зі своєю законною жінкою, відірвався зі своїм народом від Апостольської Сто-

лиці. Все це мститься тепер по довгих віках. А щож мусить статися з народом менше культурним, котрий відкине католицьку засаду нерозривности супружжа! Те, що діється тепер під большевиками. Тому нині в цілім світі католики поставили клич: боронім святости родини і нерозривности супружжа!

ТРИ ВИБУХИ ОДНОГО ДНЯ

В копальні потасових солей в Мілюзі в Франції вибух динаміту спричинив завалення цілої стіни соли, яка вбила 2 робітників, а 5 тяжко ранила. — В стейті Мінас Гераес у Бразилії вибух тягаровий вагон навантажений динамітом. Внаслідок вибуху згинуло 37 осіб і завалилися 3 доми. Динаміт стояв на стації ще з часів революції. Причина вибуху невідома. В Бруклінських Складах вибухло 19 величезних збірників нафти. Страта около міліона долярів. Підчас ратункової акції попарилося 22 особи.

ВИГИНУЛИ МИШІ И ЩУРІ

Підчас останньої повени, що недавно навістила Німеччину мимо кольосальних шкід, яких наробила, стала трохи в пригоді рільникам, вода витопила величезну кількість щурів і мишей. Коли вода опала, побачили рільники, що поля вкриті потопленими щурами і мишами.

ВИОРАВ СТАРІ ГРОШІ

В Ясенові пов. Броди виорав Петро Король 130 штук старих срібних грошей, між якими були польські і шведські монети з ріжних часів. Він їх продав торговцеві старих монет в Бродах Я. Мізесови. Поліція довідалася про це і гроші від Жида відібрала та відіслала до Староства.

ЗЕМЛЕТРУС В ІНДІЇ

На просторі між Пюнтаца і Тунгоо наступив на днях сильний землетрус, що спричинив смерть 22 осіб і наробив великої шкоди. Землетрус знищив біля Рангуну залізничий шлях. Два тягарові поїзди вискочили зі шин. Дотепер ще не устaлено чи були жертви в людях.

БУВАЮТЬ І ТАКІ РОДИЧІ...

Один еспанський жовнір дістався у війні в 1921 р. у мароканський полон. По 3-літнім побуті вбив він одного дня вартівника і втік. До втечі помогла йому одна Еспанка, з якою він опісля оженився і мешкав у її родичів. Та затужив бідний за родичами і поїхав із дружиною до рідного села, щоби відвідати родичів. Але страшно зчудувався він.., бо родичі не хотіли признати його за сина, а навіть заскаржили його до суду за обман. Вкінці підчас слідства вилізло шило з мішка. „Добрі" родичі тому відпекалися від власного сина, бо кождого першого брали 26 пезетів допомоги за вбитого сина на війні і не хотіли тої допомоги втратити.

Навернення Гіндусів на католицизм

Число католиків в Індії виносить тепер около 2½ міл. душ і постійно ще зростає, бо богато Індусів навертається на католицьку віру. Католики вислали навіть окреме представництво на конференцію „Округлого Стола". Найбільше навернень на католицизм в дієцезії Гайдерабад, а передовсім в округах Кістна й Ґадавері. Цей рух почався ще в 1911 р., але недостача матеріяльних засобів і брак місіонарів не дозволив йому розвинутися до тих розмірів, які він осягнув сьогодні. Бо сьогодні завдяки жертвенности католицького світа і збільшенню числа місіонарів, приступають до Католицької Церкви цілі села. В згаданих вище двох округах число священиків збільшилося з 2 до 13, а число катихитів з 8 до 150. Внаслідок того з 1000 католиків з 1911 р. мають ті округи сьогодні 23.000. Та й сьогодні не вистарчає місіонарів і брак засобів на будову церков і каплиць у навернених індуських селах. Отсі браки спинюють скорий розвій апостольської діяльности Католицької Церкви. (КАП).

—о—

Католицька наукова виправа на Аляску

Недавно вернув з наукової виправи на Аляску професор католицького університету в Каліфорнії о. Бернард Губбар Т. І. Він їздив туди для наукових дослідів над вульканами Амайчак і Венямінов. О. Бернгард їздив на Аляску з 4 богословами. В околицю вульканів вони плили човном по ріці Анайчак, яка дотепер не зазначена на географічних картах. Коли вже дальше не можна було плисти човном, вони забрали всі мірничі апарати зі собою і йшли ще три дні пішки та дійшли до першого вулькану. А ще по 2-дневім ході дійшли вони до кратеру, який находиться на висоті 3000 стіп, що котрого випливає потік. Кратер має в обводі (т. зн. щоб його довкола обійти) 30 кільометрів. По середині кратеру підноситься величезна гора попелу, з якої випливає подекуди горяча лява й вилітає хмара попелу. Опріч того є в кратері озеро, що займає простір около 4 км. Дослідники запримітили медвежі сліди і пішли за ними. Сліди завели їх до горячого мінерального джерела, біля якого в теплій водиці купалися медведі.

Щоб дійти до вулькану Венямінов, мусіли дослідники зробити ще 80 км. дороги. Відтак пішли вони здовж побережжя і вийшли на висоту 8.400, щоб звідти в останнє кинути оком на найбільший кратер світу. О. Губбар є тепер в Европі і вибирається на днях до Риму, щоб вручити св. Отцю деякі етноґрафічні знахідки зі своїх наукових подорожей для лятеранського місійного музею. Відтак буде він обїздити головніші европейські міста і буде давати відчити про свої наукові виправи.

Союз Лейбур Партії з ліберaлами

На днях наступили важні зміни у внутрішній політиці Великої Британії. Мек Дональд заявив у парляменті, що ще перед Різдвяними Святами внесе проєкт виборчої реформи. З цею заявою виступив він у відповідь на запит одного з чільних лібералів Самуеля. Ця заява була великою несподіванкою, бо це значить, що між Лейбур партією (партія праці, але не наша „Упіпа"—ред.), а лібералами дійшло до порозуміння на основі якого обі партії звязуються щонайменше на протяг двох літ, щоби собі взаїмно помагати. Бо ту нову виборчу реформу палата льордів напевно за першим разом відкине, але щоб те все відбулося треба щонайменше двох літ. Отже на протяг двох літ запевнений бльок Лейбур Партії з лібералами, що буде мати постійно більшість 50 голосів.

Кілько населення в світі

Міжнародний Статистичний Інститут у Газі оголосив статистичний перегляд населення ріжних країн земської кулі на основі обчислень з 1928 р. З тих обчислень виходить, що земська куля має 1 міліярд 936 міліонів і 567 тисяч мешканців.

В 1920 р. загальне число населення було 1.811,012.000. Отже за 8 літ число населення зросло на 125 міліонів або округло 7 проц.

Поверхня землі має загалом 145 522.000 квадр. кільометрів.

Число мешканців поодиноких частей світа виглядає так: Азія має 1 міліярд 70 міліонів і 483 тисяч населення, Европа 478 міл. 114 тис., Америка 238,332.000, Африка 140,269.000 й океанські країни (Австралія з Полінезією) має 9,369 000 мешканців. Найгустіше населена Европа, бо в ній припадає 48 осіб на 1 квадр. кільометр, по ній іде Азія — 25 осіб, дальше Америка — 6 осіб на 1 кв. кільом, Африка — 5, на кінці йдуть океанські країни, де на 1 кв. кіл. припадає всего 1 особа.

Сутичка комуністів з фашистами в Швеції

З Штокгольму доносять, що на днях прийшло до сутички між комуністами і фашистами. Фашистівська партія, яка дуже мало виступала дотепер прилюдно, уладила віче. Комуністи довідалися про це віче і рішили його розбити. Вони одягнули радянські однострої, а щойно на них одягнули плащі, щоб таким чином скрити однострої і так умундуровані вдерлися на віче фашистів та счинили страшну бучу. Підчас сутички поранено кілька осіб. В салі повстала така суматоха, що ледви вдалося поліції розігнати маніфестантів.

Цікавий спосіб на біду

За приміром губернатора держави Вірджінія в Півн. Америці пішли деякі міста в Канаді й стали влаштовувати „тижні канадійського добробуту.“

Щож це за тиждень добробуту? Насамперед часописи містили статті, в яких визначні люде старалися вияснити людям, що зневіра та знеохота головні причини лихого економічного положення. Хто каже собі: „Ведеться мені добре й я чую це, що мені буде поводитися щораз краще“ — напевно вийде на тім добре. Щасливому сприяє щастя. А хто все стогне й нарікає, тому не може добре поводитися.

Такі статті друкували часописи кілька днів. Крім цього купці й фабриканти влаштовували походи. Гарно прибрані тягарові самоїзди везли фабричні вироби й торговельні зразки. Попереду й на кінці походу йшла музика. Доми прикрасили прапорами з написом „Бізнес іс ґуд“ (бізнес (інтерес) є добрий) і т. п. У торгівлях і фабричних бюрах дали написи: „Просимо не нарікати на лихі часи.“

В кінах висвітлювали фільми зі змістом, що додавав охоти й надії.

В багато містах північних Зєдинених Держав влаштували ще передтим таку пропаґанду, при чім в часі великих торжеств відбулося прилюдне страчення „Старця Зневіри“ та „Лихої Долі“, а потім справляли весілля пана Добробуту з панною Доброю Долею.

Спосіб на біду, на лихо будь що будь цікавий. Сам він біди не знищить. А всеж таки чимало поможе він у боротьбі з лихом. Додасть витривалости й завзяття. А це вже, як покажуть, половина успіху. Противно, хто не вірить в успіх того, до чого береться, хто плаче й нарікає, кого найменші невдачі зражують, цей ніколи не переможе лиха.

Від Адміністрації

В попереднім числі т. є 48. зазначили ми чорнилом на адресах, суму залеглости по день 1/10 1930.

З нинішним числом розсилаємо почтові складанки, якими просимо вирівнати залеглість, а також передплату по кінець року, бо в противнім разі будемо змушені стягнути її судовою дорогою. Адміністрація.

НА ПОЛІЦІЇ ТАКИ БЮТЬ

Окружний суд у Катовицях на розправі 6 грудня засудив двох поліцаїв Матушиньского і Station Становика на кару по 3 місяці тюрми. Їх обвинуватили й довели на розправі, що вони биттям вимушували від арештованих зізнання. Оба поліцаї походять з комісаріяту поліції в Новім Вєлюні на Гор. Шлезьку.

ПОВСТАННЯ СЕЛЯН ПІД ПСКОВОМ

З Латвійсько-радянського кордону доносять, що під Псковом вибухло селянське повстання. В околиці охоплені повстанням большевики вислали артилєрію і панцирний поїзд. Весь час чути гарматні стріли. Цілий повстанський район окружений військовими карними експедиціями.

УКРАЇНСЬКЕ ПАЛОМНИЦТВО

Спогади і гадки паломника з подорожі до Люрду в липні 1930 р.

6. Люрд (Lourdes).

(Продовження).

Понеділок — 14 липня — був найважнішим днем цілого паломництва. Рано о годині 9 відслужив Преосвященний Владика в асисті наших священиків, в чудовій печері Архієрейську Службу Божу. Цілі маси инших народів, також сотні хорих і калік на візках, були видцями нашої Служби Божої. Всі з великим пієтизмом, деякі на вколішках приймили благословеньство з рук нашого Владики. Найбільше було тоді Анґлійців. Цілий корабель, кілька окремих поїздів, —привезли велике паломництво з Ліверпулю. Молодші, старші, а то й здебелілі старці, жінки й чоловіки, — жінки прибрані білими і синіми вельонами, всі в побожному захопленні, всі з горіючими свічками в руках, з піснями на устах. Ліворуч трималось італійське паломництво, менше числом, та все таки кількасот душ. Се італійське паломництво було як раз тоді в найбільшій ласці у Небесної Цариці, бо його Вона поблагословила, що ми опісля дізналися, чудом уздоровлення одної на очи недужої дівчинки. Були тоді також Хорвати, були тоді й наші товариші подорожі Мадяри. Та чи годен знати, які там ше були тоді народи. Що пів години інша Служба Божа, інші паломники.

Та ось станув до св. Служби Божої священик-неґр, а біля печерної огорожі невеличка ґрупка його чорних краянів.

„Шедше убо научайте вся язици.“ І вони діти Марії.

По Службі Божій подалась паломнича „братія“ по крамницям, купувати деякі дрібнички та памяточки для „своїх“ що дома зістали. Також майже всі закупили окремо на се приспосіблені бляшані баньки на Люрдівську чудодійну воду, щоби того надприродного ліку привезти домів.

Точно о 3 годині зполудня станув Преосвящений Владика з священниками при престолі в печері на молебен до Пречистої Діви.

Годі, годі сі хвилі без зворушення спогадати, не так переповісти. На вколішках, перед святою печерою, у підніжжа Масабієльскої скали, в горячих проміннях полудневого сонця, невеличкий гурток українського паломнитва, окружений ріжнородною юрбою инших народів, зі всіх грудей і з усіх уст єдиним серцем, могутнім голосінням призивав Її чудодійної помочи:

„О Маріє, Мати Божа
молися за нами“.

Молебен скінчився, втихло. Владика сходить від престола і підходить до огорожі: „Дорогі мої Сестри і Браття“.

Як що тоді, під час тої промови, не підплили в кого до очей сльози, а зворушення не стиснуло горла, той даремне їздив до Люрду. Та таких межи нами не було.

„Вона Мати наша, — говорив Владика, — Вона мусить нас вислухати. Бо чи чув хто таке в світі, щоб мати була глуха на благання дітей. Лише моліть її, благайте. Благайте безнастанно, благайте настирливо, не знеохочуйтесь а благайте.

Благайте найперше за тих діткнених Божим Пальцем, недужих братів наших, котрі найбільше потрібують і вичікують Її змилування; благайте за своїх найдорожших, що дома вас вижидають, за родичів, сестер, братів, жінок, мужів другів, та всеж найбільше благайте і благайте Її, Непорочно зачату Царицю Неба і землі, за наш бідний, обездолений український нарід“.

Видавалося, що тремтять соняшні лучі, та се тремтіли сльози на наших очах... що дрожить Масабієльська скеля, та се дрожали наші серця... коли за Владикою впали всі на коліна і, дрожачи від душевного схвилювання, із повної груди, як-би хотіли тим жалісним зойком порушити Пірнеї і їх Владичицю, не заспівали, а заридали:

„Под Твою милость прибігаем“.

Тая хвиля лишиться на все незабутня.

В китайському кітлі кипить

З китайського побуту: Китайський дентист ординує на вулиці.

Відомо, що в Китаю мешкає 400 міліонів Китайців. Одначе хибно булоб думати, що все населення то чисті Китайці. Таксамо як в Індії не всі чисті Гіндуси, але на її населення складається багато віроісповідань а ще більше мов, так і в Китаю населення ділиться на кілька груп. Побіч монгольських Манджурів мешкають там Тибетанці, Татари, правдиві Китайці і Туркмени. Ріжниці в мові так великі, що Китаєць з Нінг-По або з Шанхаю мусить порозуміватися зі своїм земляком з Кантону по... англійськи.

Головна причина браку єдности того 400 міліонового народу це величезний простір.

І сьогодні прямо годі зрозуміти, в який спосіб чужий Китайцям манджурський монарх міг накинути Китаєви свою власть і навіть передати її своїм наслідникам на цілі століття. І коли впала династія, одночасно впала і єдність Китаю. Уряд в Нанкіні, на чолі якого стоїть диктатор Чанг-Кай-Шек. за слабий, щоб накинути свою власть цілому Китаєві.

Натомість необмеженим володарем Китаю є тепер гріш, що впливає навіть на воєнні успіхи, бо продаються генерали, продаються висші і низші офіцири а навіть родичі продають дітей, щоб не вмерти з голоду у знищеній військовими бандами околиці.

Сьогодні розпався Китай на кілька частин. На полудни є диктатура нанкінського уряду. На півночі володіє Фен-Ю-Сіянг (християнський генерал), син Чанг-Со-Ліна, маршал Чанг-Су-Ліянг рушив з Манджурії, щоб буцім то погодити дві партії, але в дійсности, щоб загорнути величезні доходи з мит в Тієн-Тсіні і загарбати багацтва, що остали ще в Пекіні з часів цісарства. Загально переконані, що він один мігби зєдинити Китай. Манджури це найбід-

---

Пречиста Діва-Мати мусіла бачити те ридання, мусіла чути те сердешне голосіння... Вона вислухає... поможе...

„Лише благайте, настирливо Її благайте".

Тим закінчило наше паломництво свою гостину у Непорочного Зачатія Пречистої Діви Марії в Люрді.

Решта дня, що нам ще лишилися, злетіла швидко. А о годині 21 се є 9 вечером ми виїзджали з Люрду жалуючи, що тільки 2 дні могли ми перебути в тій чудами прославленій місцевости.

7. В дорозі до дому.

До Ніцеї приїхав поїзд з деяким припізненням о 10 годині.

Автокарами перевезено нас до готелю „Карабассель".

Впорядкувавши де-що свій зовнішний вигляд, перед заповідженим на 13 годину обідом, одні пішли оглядати місто другі — над море.

Ніцея „Nice" місто старинне, ще з грецьких часів. Нині числить воно до сто тисяч мешканців і є — так сказати — зимовим літниском тих, що можуть не знати ні зими, ні праці. Старе місто як усюди, з крутими безсоняшними вуличками і счорнілими від старости літ вузкими каменичками. В новітній части як звичайно, людні вулиці, широкі променади, обширні площі, гарні камениці, палати, памятники й скупа, полуднева рістня. Дощі — ту надзвичайне явище; а як є, то нагальні. Слоти нема ніколи. Се столиця французької „Рівіери". Того саме дня що ми були, впав півгодинний зливний дощ. Говорили, що се ми привезли його з нашої непривітньої півночи.

Кажуть, що Франція останніми часами горячково укріплює Ніцею. Се наслідки голосних італійських зазіхань на сю полосу. Та ніде правди діти. Сімдесять відсотків населення на тому цілому побережі, се Італійці. Майже всі низші заняття і професії, також поменьша торговля в їх руках. Хоча зовнішній вигляд — французький. Та така зовнішна національна політура добачується не лише там. Вона всюди, де є гнобителі і гноблені.

В роках: 1814 до 1860 ся ціла смуга разом з Ніцеєю, була при італійському королівстві Сардинії: нині є при Франції. А що буде далі, побачуть тії, що тоді жити муть; бо —

„й неситий не виоре
на дні моря поля;
не скує душі живої,
ні слова живого"...

Після обіду товариство розбрилось, де кому до вподоби. Більша частина пішла насолоджуватись роскошами морської купелі, котра як раз того дня не була роскішна, бо дув з моря різкий вітер і бив о беріг сильнимм филями.

Вечером того дня наше паломництво як цілість розвязалося. Се тому, що частина товариства, яка вже давніше була в Венеції, рішила вертати відси домів через Швайцарію, деякі знов, що вертали через Італію, загадали перебути там до кінця своїх урльопів. А Преосвященний Владика мав поїхати до Риму. Точно о 7 години вечером згромадилася вся „паломнича братія" в готелевому рефектарі за спільною трапезою. Устами духовних і світських речників зложили учасники пошану та подяку Ініціяторові і духовому провідникові паломництва Преосвященому Іванові, та просили його, сю щасливу гадку паломництва, як того року до Риму а сего до Люрду, більше поширити і зробити сі паломництва приступними ширшим кругам нашого загаду.

Теплими словами й бажаннями попрощав Владика ціле паломництво.

Останнє пращання і розлука обох розламів паломництва — „італійського та швайцарського", наступили другого дня (16 липня) перед полуднем на залізничому двірці в Ніцеї. —

Залізничий шлях з Ніцеї на схід веде заєдно понад море, тим чарівним берегом — „Cote d' Azur". З лівого боку гірські краєвиди, з правого море, що безнастанно ніби грається в піжмурки: то скриваєсь за перевалами, то нечаянно виринає, все всміхнене, все в іншому місці. Минаємо незабаром останнє французьке місто — Ментону. В одинайцятій годині стає поїзд в прикордонній італійській стації — Вентимилії.

(Далі буде).

ніше але одночасно найбільш здисципліноване племя. Головно на них опиралася власть цісарів Китаю. Коли Фенг-Ю-Сіянг довідався, що з Манджурії рушив Чанг-Су-Ліянг, добровільно покинув і Тієн-Тсін, а навіть столицю північного Китаю Пекін.

В урожайній і багатій долині ріки Янг-Тсе-Кіянг сидять комуністи. Їх так офіціяльно називають. В дійсности це банда розбишак, горлорізів і всякого роду гольтіпак, що користають з вічних заворушень у Китаю. Завдяки теророви й безоглядности з якою виступають вони супроти населення, їх відділи постійно ростуть. Банди ті живуть з різні й рабунків населення, в долині Янг-Тсе Кіянгу. В тій долині крісова й гарматна стрілянина майже не вгаває, а всю торговлю здовж ріки „контролюють“ ті червоні банди.

—о—

ВЇЗД ДО АМЕРИКИ БУДЕ ЗАБОРОНЕНИЙ

Недавно заявив президент Злучених Держав Гувер, що він є за тим, щоб еміграцію до Америки зовсім здержати. Тепер голова еміграційної комісії посол Джонсон вніс законопроєкт, який передбачує заборону вїзду до Америки на протязі 5 літ.

МРАКА ЗДЕРЖАЛА КОРАБЕЛЬНИЙ РУХ

Недавно внаслідок сильної мраки не прибув до Англії ніодин пароплав. Пароплав „Авренга“ що мав відплисти з Англії до Ню Йорку і “Йонік“, що мав плисти до Нової Зеляндії здержано в Лондоні і тим самим спізнено відїзд на 24 години. Корабельний рух на ріці Темзі здержаний.

Вирок смерти виконали а засуджений жиє

В Талині в Естонії був на днях такий випадок: Сергія Василенка присудили за вбивство на кару смерти. Але в Естонії є такий закон, що дозволяє засудженому вибрати собі рід смерти. Він може жадати, щоб його повісили або щоб йому дали випити отрую. Василенко вибрав отрую і принесену порцію випив. Але що був незвичайно сильний, по кількох днях боротьби зі смертю подужав і жиє. А що за одну провину не може бути двох кар, то його правдоподібно звільнять. На разі сидить він в тюрмі. бо це перший того рода випадок.

ВИЇЗД ДІВЧАТ ДО КАНАДИ

Дівчата бажаючі виїхати до Канади аби могли одержати так звану візу, мусять мати посвідку влади, що вони є вільного стану. Посвідку таку вимагають навіть від дівчат, що їдуть разом із родичами. Крім цього дівчата мусять мати свідоцтво моральности. Свідоцтво моральности видає староство, комісаріят поліції або громада. До Канади під сучасну пору можуть їхати лише жінки до чоловіків і нелітні діти до 18 літ життя.

ТАК ДОБРЕ, ЩО НЕ ВЕРТАЮТЬ

Член Академії Наук Успенський, якого большевики вислали до Америки в наукових цілях розглянувся по світі і написав до Москви письмо, в якому заявляє, що не верне до большевії, бо диктатура комуністів не дає вченим змоги свобідно працювати.

НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В БОМБАЮ

АТЕ доносить, що в Бомбаю знову дійшло на днях до сутички між націоналістами й полїцією. 230 маніфестантів поранено, а між ними є 123 тяжко ранені. В Карахі також були вуличні заворушення.

ЛАТВІЯ ПРОТИ ДОРОЖНІ ХЛІБА

Латвійське міністерство хліборобства задумує звести безоглядну боротьбу з пекарями, що хочуть підвисшити ціни хліба. Коли буде треба, міністерство вжиє кари тюрми та позачинює лихварські пекарні.

СЕЛЯНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ НА СИБІРІ

У Східній Сибірі, в околиці Іркуцька, вибухли селянські заворушення. Селяне шістьох сіл утворили сильний повстанський відділ. Повстанці спалили хліборобську комуну та вбили предсідника сельради. Чотирьох селян большовики розстріляли.

ЗАСІВИ З ЛІТАКІВ

Американський уряд перевів пробу засівання великих просторів на Гавайських островах при помочи літаків. До засівів з літаків вибрано дощеві дни коли земля є розмякла і легко приймає зерно. Військові літаки розкинули 30 мішків насіння, котре досконало посходило.

К. Л. 6)

З ТЕМРЯВИ НА СВІТЛО

Тільки старий священик:

— Добра твоя думка, твоя постанова, Кипріяне, достойна найвищої похвали. Вже перші християне дбали про убогих, опікувалися ними. Та одно, чи не будеш ти, що привик до вигідного життя, жалувати опісля свойого вчинку. Тому моя рада тобі, розваж насамперед добре, випробуй себе. Господь наш Ісус Христос не вимагає тілької жертви від людей, щоб відмовляли собі всего, дораджує тільки, що коли хто хоче осягнути совершенство, нехай оставить батька, матір, братів, сестер і всіх найдорожчих людей, нехай відречеться майна й іде за ним на шлях совершенности. Коли ти, Кипріяне, чуєшся настільки сильний, зроби так. Та в кожному разі, я раджу, тобі ще не відразу позбувайся всего майна. Поволи привикай до недостатку.

На це Кипріян:

— Ні, я рішився відразу позбутися всего майна! Лишу собі лиш тільки, що конче потрібне до життя.

А потім звернувся до дочки священика й каже:

— І тобі я хочу щось сказати. Я любив тебе й люблю й мріяв доси про це, щоб ти стала мені дружиною. Однак тепер, я змінив думку. Я хочу бути тобі братом, будь мені сестрою. Я хочу ввесь посвятитися службі Богові, жити в безженстві.

Дівчина побіліла спершу мов та стіна. Батько глядів сумно на донечку. Стояла вона хвилинку мовчки, та потім простягнула обі руки до Кипріяна й сказала:

— Добре, брате, буду тобі сестрою. Я також посвячу себе на службу Богові.

Тут Кипріян:

— Ні, сестро, я цього від тебе не вимагаю. Найдеш собі любого дружину й будь із ним щаслива.

— Ні, брате, другого нікого я не хочу! Коли ти посвячуєш усе на службу Всевишньому, то й я таксамо! — сказала дівчина твердо. — Буду тобі сестрою, буду за тебе молитися, молися ти, брате, за мене!

Праця для Христа.

І роздав Кипріян усе своє майно. Відрікся всего, що могло йому дати щастя цього світа. Одно задержав собі — найкращих приятелів, свої любі книжки.

Призвичаєний до наукової праці, рішився тепер віддати все своє знання Христови, Церкві. Невпинно трудився він над тим, щоб поглибити своє знання християнства. Запопадно працював він над розслідами Святого Письма. Крім Святого Письма головним джерелом його дослідів були писання св. Тертуліяна*). Цінив наукові твори свойого земляка дуже високо, хоч не в усьому погоджувався з ним. Називав Тертуліяна своїм учителем і вчитувався в його твори сливе що дня.

В часі цеї наукової праці збудилося в ньому само з себе бажання, туга стати священиком, щоб ще більше могти зробити для Бога.

Небаром здійснилася його мрія. Став священиком. Його щастю не було краю. Та небаром осягнув він іще вищий сте-

*) Тертуліян Квінт Септім Фльорус, латинський Отець Церкви родив яколо 160 в Картагіні помер 230 р.

ПРОЦЕС ЗА КАЛІФОРНІЮ

В Ню-Йорку відновлено процес, що вже 25 літ був перерваний. Обвинителем є родина Сутерів, яка жадає звороту цілої Каліфорнії, бо правдивим її власником мав бути предок Сутерів, який виграв був процес в справі власности Каліфорнії, але уряд Злучених Держав присуд уневажнив. Тепер процес той відновили нащадки Сутера, а їх справу боронять найліпші американські адвокати.

800 ТИСЯЧ НА ДНІ МОРЯ

Американський капітан корабля Сімон Лєке спеціяліст у добуванні затоплених кораблів, приступає незабаром до добування затопленого англійського корабля. Цей корабель віз платню для жовнірів, що боролися з Американцями за незалежність Злучених Держав. Всіх грошей було 800 тисяч фунтів стерлінгів (около 35 міліонів золотих) і в морськім бою він затонув у заливі Лонг Айленд. Капітан Лєке, що досі добув уже 30 кораблів з морського дна, заявляє, що і цей добуде, але шукає спільників які далиб на це гроші. Оскільки не знайде спільників, буде добувати той корабель власним коштом.

ЗВІЛЬНЮЮТЬ РОБІТНИКІВ

В Канаді масово звільнюють фармерських робітників через заведення нових хліборобських машин. На великих фармах уживають тепер машин нової системи, які одночасно жнуть, молотять і наладовують зерно. В провінції Ріджайна через ці машини втратило працю 9 тисяч фармерських робітників, в Альберті 7 тисяч, в Манітобі 3.500.

—о—

РОЗВИТОК ХРИСТІЯНСЬКО-РОБІТНИЦЬКОГО РУХУ В БЕЛЬГІЇ

В Брукселі відбулися річні збори бельгійського народнього обєднання християнських робітницьких союзів. Було 400 відпоручників. З річного звідомлення виявилося, що християнські професійні союзи побільшили скількість членів на 20 тисяч і що тепер мають ці союзи 190 тисяч членів, що платять вкладки. Християнські товариства взаїмних обезпечень мають 330.000 батьків родин, як членів, на 12.000 більше як мин. року. Християнський союз жінок має 18 тисяч членів приросту й має тепер 140 тисяч членок. Союз християнської робітницької молоді має 44 тисяч нових членів, зорґанізованих у 1700 місцевих відділах. Загальне число членів цеї орґанізації є 70 тисяч. В минулому році біржа праці союза полагодила корисно 29.036 зголошень за зайняттям. На науку в вищій суспільній школі одержало степендії 48 хлопців і 52 дівчині.

Народнє бюро суспільної праці поширили утворенням осередка виховання робітників. Бюро влаштовує суспільні тижні: в сьогорічному „тижні", що був присвячений питанню, що таке капітал, брало участь 475 вальонських і 750 фляманських інструкторів католицького суспільного руху.

Не меньше користно працювали економічні інституції Союза.

Вкладки в католицькій робітничій щадниці з 23 міліонів франків у 1929 р. зросли в р. 1930 до 34.500 тисяч.

—о—

Завіщання прошака

До французької місцевости Гревіль перед кількома роками прийшов невідомо відки старий, сивобородий дід. Не знали його назвища, називали його загально „батьком Осипом". Він сидів перед місцевою церквою або ходив за прошеним хлібом по містечку й околиці.

Одної дощевої ночі застукав він до дому 60 літнього лісничого Антона Пеґісієра, що жив на кілька миль далеко від містечка Гревіль із жінкою Марією, теж уже старшою. Хоч вже було пізно, обоє прийняли старенького діда дуже гостинно. Дід оповів, що вертав до Гревіль, та нагло ослаб і почув, що впаде на дорозі. Подали йому вечерю, та він не міг їсти, треба було покласти його в постіль.

На другий день дідови погіршало. Він попросив, щоб покликали священика й нотаря. Пеґісієри дуже дивувалися, що прошак бажає нотаря, та зробили, так як хотів. Якжеж зчудувалися, коли дід у прияві нотаря зробив завіщання, яким записав Пеґісієрам усе своє майно 120 тисяч. Він уже як прошак дістав значну спадщину. Та не міг уже відвикнути від ходження за прошеним хлібом і не хотів видазати спадщини. Сховав її. Що не має родини, а Пеґісієри перші виявили тільки доброти й християнської помочі, тому записує їм своє майно. Дід називався Осип Креконь.

пень, степень, що його він ніколи не бажав собі.

В два роки по охрещенні Кипріяна, в 248 р. помер епископ Картаґіни Донат.

Стали розглядатися, хто бувби достойним наслідником покійного епископа.

Хтось перший сказав:

— Найкращий на картаґінського епископа буде Кипріян.

Та інші зараз:

— Це правда, що він добрий бувби. І вчений і талановитий і невсипущий у праці для Христа, для Церкви й готов для слави Бога на всяку посвяту. Та є одна перешкода. Кипріян, щойно тому два роки став християнином і охрестився. А вже від апостольських часів на те звертали увагу й видавали запорядження, щоби новонаверненого не висвячувати на епископа.

Та ці, що бажали Кипріяна мати епископом говорили:

— Це правда, що так воно є! Та Кипріян, хоч недавно охрестився, вже давніш був християнам прихильний, виступав у їх обороні й давніш уже був обізнаний із основами Христової науки, з правдами Божими.

А ще інші:

— Хай і так, що він недавно прийняв хрещення. Та чи найдете тут у Картаґіні, а хочби й дальше від Картаґіни, чи найдете людину таку сильну вірою й чеснотами, так обдарованою всіми гарними прикметами души?! Не найдете! Чи маєте йому що закинути? Ніщо не в силі ви закинути йому! І з роду славного походить і становище, що його здобув собі в світі ще до хрещення, визначне, все що прикрашувати повинно священика, слугу Божого, все те є в ньому, а нінайменшої плями. Він одинокий гідний стати в нас епископом.

Всі це признали й рішено тільки вислати в Рим, до св. Вітця запит, чи св. Отець згідний признати Кипріяна достойним стати епископом.

Скоро наспіла з Риму прихильна відповідь.

Коли Кипріян довідався, що вірні хочуть, щоб він був епископом і що церковні достойники також заявляються за ним, заявив спершу:

— Я недостойний стати епископом. Є гідніших чимало від мене, що вже давно прийняли св. Хрещення, що їх батьки й діди вже були християнами.

Та епископи, що зїхалися були на нараду в цій справі сказали на це:

— Кипріяне, ми бачимо в цьому, що ввесь народ за тобою, волю Божу. А проти Божої Волі ми не можемо виступати. Тимбільше, що й апостольська столиця бажає, щоб ти став пастирем стада картаґінської дієцезії.

Та Кипріян ніяк не дався намовити:

— Ні, недостойний я такого високого й такого відповідального становища.

Щоб не примусили його згодитися стати епископом, Кипріян потайки вийшов із дому та скрився.

— Пережду в укритті, поки не виберуть нового епископа — думав він. — Тоді повернусь до дому до любої праці.

Та не скрився. Коли по Картаґіні рознеслася вістка, що Кипріян скрився й не показується народові, щоб не примусили його прийняти уряд епископа, нарід збирався гурмами й кликав:

— Шукаймо Кипріяна, шукаймо Кипріяна! Він мусить бути нашим епископом.

І найшли.

Тепер уже годі було Кипріянові опиратися. Він сам бачив у цьому голос Божий. Був уже пересвідчений, що Бог призначив його на це високе становище.

(Дальше буде).

Вписи до господарсько-садівничої школи

Товариства „Просвіта“ в Милованню на рік 1931.

Шкільний рік в однорічній господарсько-садівничій школі Т-ва „Просвіта“ в Милованню розпочинається 20 січня 1931 р. і треватиме до 20 грудня 1931 р. Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові проголошує вписи на принятя до школи 40 учеників з приміщенням в приюті під такими умовами:

1. Зголошуватися можуть мущини в віці 16 –24 літ, що скінчили народню школу. 2. Оплата за приміщення в шкільнім приюті опал і світло виносить 5 зл. місячно. Вписове 15 зл. на початку шкільного року. Наука в школі безплатна. Прохарчовання одержують ученики в кооперативній харчівні школи, веденій учениками під доглядом учителя за оплатою 35—40 зол. місячно. 3. Кождий ученик має мати одіж (в тім одіж до праці), 4 пари білля, 4 ручники, 2 простирала, подушку, покровець сінник, а-також ложку, вилки, ніж, тарілку, мисочку і ½ літр. горня (бляшане, поливане). 4. Родичі чи опікуни зобовязуються письменно платити за удержання і приміщення що місяця згори.

Навчання в школі в зимі головно теоретичне, в літі головно практичне.

Зголошення до школи належить вносити поручено на адресу: Господарсько-садівнича школа Т-ва „Просвіта“ в Милованню п. Стриганці н/Дн. (Stryhańce). До зголошення належить долучити останнє шкільне свідоцтво, посвідку родичів, що зобовязуються платити за ученика і значки на 75 сот. на відповідь. Про приняття і день приїзду повідомить управа школи по 15. грудня 1930 р.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

Недуги вуха в дітей

Важне спостереження шпитальної сестри.

Незвичайно важко ствердити в дітей недугу вуха. Може це бути катар вуха або всякого рода запалення. Дитина звичайно неспокійна, майже безперервно плаче і має горячку, а не вміє сказати, що його болить ухо. Дуже часто буває так, що лікар лічить дитину найперше на кілька інших недуг аж щойно відтак догадується, що требаби лічити хоробу вуха. В однім берлінськім діточім шпиталі зроблено в тій справі дуже важні спостереження.

Шпитальна сестра завважала, що великі пальці ніг в дитини недужої на запалення вуха все піднесені до гори, а 4 малі пальці безвладно звисають в діл.

Про те спостереження повідомлено начального лікаря, котрий старався всі пальці випростувати, але вони вертали до первісного положення т. зн. великі пальці були задерті до гори, а малі звисали в діл. Це так довго тревало аж поки дитина зовсім не видужувала. Щойно тоді пальці вертали до нормального положення. Начального лікаря зацікавило то явище і він почав звертати увагу на всі діти, що лежали в шпиталі на недуги вуха. Виявилося, що всі діти недужі на вуха мали великі пальці ніг задерті до гори, а малі пальці звисали в діл. Тоді начальний лікар шпиталя др. Роте поставив здогад, що мозгові осередки, заатаковані недугою впливають в цей спосіб на пальцеві мязи. Поставлення такої гіпотези (здогаду) має незвичайно велике значіння для лікарів діточих недуг, котрі не будуть вже мати клопоту, коли прийдеться їм розпізнати чи дитина недужа на вуху чи на що іншого.

—о—

ВОВКИ В ПОЛЬЩІ

В молодчанському повіті появилися в останніх днях великі тічні вовків. Вони наробили селянам богато шкоди. Голодні вовки підходять під самі села й поривають домашні звірята. В раківській волости (Гміні) тічня вовків напала на стежу польської пригряничної сторожі. Окружені вовками вояки вбили двох великих вовків.

ЗАБОРОНА КУРЕННЯ

В Познані воєвідська влада видала запорядження, що молоді понизче 16 літ не вільно курити на вулицях, у прилюдних місцях, у заведеннях та в прилюдних комунікаційних уладженнях (залізницях, трамваях). Кого приловлять на куренні буде караний, навіть можуть засудити його на дім поправи.

РОМУНІЯ ВИДАЛЮЄ ЧУЖИНЦІВ

Те, що в Ромунії викрили більшовицьку шпигунську організацію, спричинило громадне видалення чужинців із Ромунії. Відноситься це передусім до т. зв. бездержавних чужинців. Видалять їх із Ромунії понад 10 тисяч. Адміністраційна влада в Бесарабії одержала від міністерства внутрішніх справ поручення видалити всіх бездержавних чужинців, що не хотіли прийняти ромунського горожанства. Крім цього видалять усіх чужинців, що живуть у Ромунії понад 10 літ і не внесли подання за признання їм ромунського горожанства. Поліція справджує вже легітимації й паспорти мешканців Кишенева. Кажуть, що мають відтам видалити понад 700 людей.

—о—

Що таке „демпінґ“?

В останних часах дуже багато пишуть в часописах про радянський демпінґ. Ми також згадували недавно про т. зв. рядянський деревний демпінґ в Америці, коли то большевики привезли були до американських пристаней аж 30 кораблів дерева на папір, яке продавали низше власних коштів. Цілий ряд держав почав уживати вже ріжних засобів в обороні перед т. зв. радянським демпінґом. Пишемо т. зв. бож неможна назвати демпінґом того, що большевики вивозять все, що мають і завалюють ринки продаючи свої товарі низше власних коштів. Демпінґ, як означений економічний засіб вимагає, щоб не називати ним справи, які з ним не мають нічого спільного. Демпінґ відомий уже здавен давна в царині торговельних зносин між державами але в відношенню до нього не вироблено остаточних заключень ні в теорії ні в практиці. Та взявши під увагу все, що доси розуміли під словом демпінґ, можна сказати, що його вживають у таких випадках: 1) коли якась держава продає свої товари в другій державі але по цінах низших, ніж ті самі товари продає своїм горожанам, 2) коли продає по цінах коштів власних і 3) коли продає низше власних коштів в цїли знищення свого суперника. Але горожани її можуть той товар у кождій кількости одержати. Розглянувши ті всі 3 випадки приходимо до заключення, що беручи строго два останні випадки рідко можна підтягнути під поняття демпінґу. Бож не можна брати поголовно як засіб економічної політики рідких випадків, що їх викликують виїмкові обставини.

Тому то під поняттям «демпінґ» розуміємо продажу товарів на закордонним ринку по цінах низших, ніж у себе дома, але не низше, ніж той товар нас самих коштує, себто не зі стратою. Такий засіб економічної політики серед деяких умовин може бути оправданий і корисний.

Та ні в однім з висше згаданих випадків нема мови про те положення, котре ми бачимо при рядянськім експорті. Бо вивозять з краю товарі, 1) яких зовсім не продається і навіть нема для своїх горожан і, 2) які продається за кордоном з величезною стратою по цінах, яких не лиш нема в самих большевиків дома, але про які ніхто взагалі і не чував на світових ринках. Большевики нпр. засипають Польщу своїм милом тоді, коли на Радянщині населення взагалі не може дістати ніде мила, а на ввезене мило до Рядянщини (нпр. коли звідси післати комусь на Радянщину), накладають мито поверх 75 ам. дол. на 100 кґ. Отже виходить що мила не лиш не купиш за гроші, але не вільно, щоб тоді хто подарував. Це вже не господарська політика, а господарське безголовя, яке при тім всім ще й систематичне і дуже небезпечне. І коли називати це безголовя демпінґом, то значить не називати його по імени а прикрашувати большевицьку політику і навмисне вживати неправильного слова. Бо в цей спосіб ми мішаємо поняття й утотожнюємо большевицьку політику з тим в

инших державах, до чого большевицькі засоби найменше подібні. Це, що большевики роблять це не демпінг, але злочинне нищення свого краю, яке має не лиш дуже шкідливі цілі для нього самого, але й для чужих країв, які повинні булиб боротися з такою політикою як найбільше енергічно і то не поодиноко, але йти проти неї обєднаним фронтом. Чомуж — спитає дехто — держави всетаки торгують з большевиками? Відповідь на це, хоч не дуже то розумну, дав уже давніше б. голова анґл. ради міністрів Лойд Джордж, а саме: Торгувати можна і з людоїдами! Правда, що можна, але лиш тоді коли мається певність, що і тебе вкінці не зїдять, а тут тої певности нема. Та відповідь Анґлійця ще не причина чому торгують з большевиками. А причину тої торговлі треба шукати в господарській кризі. Держави стараються якось зарадити безробіттю і продукують товарі які в себе дома не можуть вже продати і стараються продати їх хочби большевикам але, щоб таки продати. Большевики знову не позволять продати в себе ані дека чужого товару, доки не одержуть дозволу на збут своїх товарів на ринку того краю, який хоче в большевії торгувати. Виходить свого рода товарообмін і обі сторони задоволені. Нпр. Польща вивезла до большевії товарів на 19 і пів міл. зол. (за 9 місяців), а большевія знов вивезла до Польщі на 5 міл. зол. своїх товарів (мило, кальоші і т. д.). Польща тішиться що торгувала 17 і пів міл. Але коли зважити, що ті большевицькі товарі на 5 міл. зол. можуть більшу принести шкоду, як ті 19 і пів міл. користь, то тішитися нема з чого.

В „РАЮ“ ПРОДАЮТЬ ЛЮДЕЙ НА ЛІЦИТАЦІЇ

АТЕ доносить за большевицькою ґазетою „Комуна“, що виходить у Башкірській республиці про такий випадок. В бірськім окрузі переводив місцевий совєт колєктивізацію і сконфіскував ціле майно Татарина Гусаїнова. Одночасно стверджено, що Гусаїнов не заплатив податку. На покриття залеглого податку взяли його 18-літню дочку і виставили її на продаж „з бубна“. Першу ціну визначили 15 рублів і почалося „хто дасть більше?“ І булиб може продали та збіглися Тарари мешканці села і камінням прогнали ліцитаторів.

ПШЕНИЦЯ з СССР в АНҐЛІЇ

Радянщина засипала всі збіжеві ринки своїм збіжем. Хліборобські країни стараються спинити цей надмірний доплив чужих збіж ріжними митними обмеженнями. Тільки Англія рішилася не обмежувати привозу радянської пшениці.

СРІБНІ ГРОШІ

Президент Польщі видав 2. грудня декрет на основі якого срібні монети будуть вибивати зі стопу, який міститиме 750 частин чистого срібла, а 250 частин домішки. Натомість 2-золотівки будуть мати чистого срібла 500 частин, а 500 частин домішки, значить, що буде половина срібла, а половина інших металів.

НОВЕ ПОВСТАННЯ АФРИДІВ

З Лондону повідомляють: По кількох місяцях перерви прикордонне індуське племя Афридів розпочало знову боротьбу з англійськими військами. Сильний відділ Афридів напав на днях на англійські війська, що охороняли робітників при будові залізничого шляху на території Афридів.

СЕЛЯНСЬКЕ ПОВСТАННЯ НА РАДЯНЩИНІ

Із Риги доносять, що селянське повстання на Радянщині обхопило округи: псковський, новгородський і лєнінградський. Карні відділи стараються здавити повстання як найгострішими засобами. Нема майже села, де не розстрілялиб кількох селян. Багато заслали на Сибір. Та селяне ставлять сильний опір і повстання сильно поширюється.

БОРОТЬБА З ХРИСТОВИМ РІЗДВОМ

Союз радянських безбожників на окремішних курсах в Лєнінграді підготовив уже 300 агітаторів, які небаром мають розїхатися по поодиноких округах, щоб вести протирелігійну агітацію перед Різдвом Христовим. Кличем безбожників „Ніхто в церкву на Різдвяні свята“.

ВЖЕ й КАҐАНОВІЧА ВИКИНУЛИ

Жид Каґановіч бувш. секретар компартії на Україні а в останному часі другий після Сталіна член Політбюра цілої комуністичної партії також вилетів на днях зі своєї посади. На 10 членів політбюра власть мають лиш: Сталін, Ворошилов, Молотов і Мікоян. Голова ЦІКУ (Центрального Викон. Комітету) Калінін зовсім усунувся від праці в політбюрі.

НАЙНОВІШИЙ КУРС ЧЕРВІНЦЯ

На чорній біржі в Варшаві знову впав курс радянського червінця. Проповано червінець по 4 золотих і 40 грошів. Це найнизший дотепер курс червінця. Тут треба пригадати, що червінець зараз по заведенню мав вартість 45 золотих.

КОШТИ УДЕРЖАННЯ ЗРОСЛИ

В листопаді зросли кошти удержання — як видно зі звіту Головного Статистичного Уряду — на 1·8%. Цей зріст спричинило подорожіння цін споживчих товарів на 4%.

У НІМЕЧЧИНІ ОБНИЗИЛИ ПОСОЛЬСЬКІ ПЛАТНІ

Рада старших німецького парляменту ухвалила зменьшити посольські платні з 750 марок на 600.

300 МІЛІОНІВ КАТОЛИКІВ ПО СВІТІ

В цім році обчислили, що в 1929 р. було католиків: в Европі 208,882.000. в Америці 109,097.000, в Азії 16,536.000. в Африці 5,330.000, в Австралії 1,585.000,

СПАЛИЛИ ЖИВЦЕМ

Із погранична доносять, що в ночі на 2. грудня наслідком підпалу згоріло гряничне село Козарова, що лежить невподалік гряничного відтинка Радостовичі. Згоріло 20 домів, що належать до родин радянської старшини й кілька складів із харчами. В одному домі згоріла живцем родина комісаря. Дім облили нафтою та зариглювали з усіх боків так, що ніхто з цих, що були в хаті, не міг видістатися.

ДИВНА ПРИЧИНА СМЕРТИ

В Бельгії занотовано на днях в околиці Енгіс 16 випадків смерти осіб в віці 30—70 літ. Кажуть, що причиною смерти була густа мрака, яка не позволяла відріжнити предметів у віддалі 1 м. Всі небіщики хорували крім того на астму. В околиці Лєодіюм занотовано 34 таємничих випадків смерти. Опріч того 10 осіб поміщено в шпиталі. Догадуються, що в тій околиці є якісь невідомі а шкідливі ґази, бо одночасно вигинуло багато худоби, в якої стверджено затроєння.

ЖЕРТВИ БУРІ

Німецький трищогловий корабель „Літ“, що плив з Фінляндії до Штетіну пять тижнів не давав про себе ніякої чутки. Вкінці повідомляють, що корабель підчас бурі затонув. Корабель віз дерево з Фінляндії до Німеччини. Разом з кораблем згинув капітан з дружиною і кухаркою і 8 осіб корабельної залоги.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

На залізничім шляху Тешин-Бєльсько зударився оноді особений поїзд з двома товаровими вагонами. Вагони ті відірвалися від тягароваго поїзду, що їхав у деякій віддалі перед особовим поїздом, а що спад був у напрямі особового поїзду, вагони котилися назад і з розгоном ударили в льокомотиву. Важко ранений машиніст і паляч, а крім них ще дві особи але вже лекше.

ЩЕ ОДНА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

Під Бендзіном на 305 кільометрі від Варшави наїхав на днях особовий поїзд на тягарівку. Внаслідок зударення льокомотива особового поїзду знищила три тягарові вагони а відтак сама вискочила зі шин, за нею вискочив із шин багажовий вагон. У катастрофі тяжко ранений кондуктор особов. поїзду.

КІСТЯК ЛЮДИНИ И ТУРА

В Бобові, в старогардськім повіті, в часі робіт на торфовищі в селянина Луковича попали на незвичайно цінну копалину, а саме на знаменито збережений кістяк тура. На жаль через необережність робітників, коли торкнулися його рискалями, він росипався. Зберіглася ціло тільки голова з рогами та щоками, в яких є ще добре збережені кли. Побіч кістяка тура найшли людський кістяк. Ці кістяки мабуть пролежали в землі кілька тисяч літ.

ВЕЛИКІ МОРОЗИ В АМЕРИЦІ

Коли в нас зима ще лагідна й замість снігу маємо болото, в Америці сильні морози. Цілі Зєдинені Держави Півн. Америки на схід від Скелистих Гір обхопила филя морозів. Доси померло 50 людей від студені. В Ню-Йорку, Вашінгтоні та в інших містах температура впала дуже низко. В Шікаґу замерзло багато людей. В середних державах упав сніг, що припинив рух поїздів.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

14. (1) Неділя Св. прор. Наума. Гл. 2. Євг. 5. Богослуження як тоді, коли припадає безполиєлейний святий в неділю. 15. (2). Понеділок Св. Прор. Авакума. 16. (3). Второк Св. прор. Софонія. 17. (4). Середа Св. велмч. Варвари*) і Преп. Йоана Дамаск. 18. (5). Четвер Препод. Сави освящен. (Полиєлей). 19. (6). Пятниця по Сош. **Св. О. Николая.** (Всеночне).

УСТАВ: Єв. ут. Йоан 36. (Святий з Всеночним на будні і в суботу). Веч. вел. Блаж. муж. Гди возв. стхри Свят. 8. Сл. Свят. Ін. доґм. гласа наславн (в пятницю вечер догм. сходяч гласа.) Вход. Прокім. дня. Чтенія Свят. 3. Литія Свят. Стхвні Свят. На благословення хлібів троп. свят. 2 р. і Богородице Діво 1 р. Отпуст. великий. Утреня вел. Бог. Гдь троп. Свят. 2 р. Сл. Ін. Богор. вскр. гласа троп. Катисм. ряд. Сідалні Свят. Полиєлей Величаніє і Сідалні пополиєл. Свят. Степенна 4. гласа 1 антиф. Прокім. Євг. утр, і стхра Свят. Канон Богор. і Свят. Катав. рядов. по кождій пісні. По 3. п. Сідал. Свят. По 6. п. конд. ікос. Свят. По 8. п. Честнійшую. По 9. п. Світил. Свят. Сл. Ін. Богор. його. Хвалите стхри Свят. Славосл. вел. троп. Свят. Сл. Ін. Богор. вскр. гласа троп. Отпуст великий. На часах троп. і конд. Свят. Служба Божа Антиф. повседн. Троп. Свят. Сл. Конд. Ін. Богор. вскр. гласа конд. Свят. Прок. Алл. і Причаст. Свят. Апост. і Єванг. рядов. і Свят.

20. (7). Субота Св. Амврозія епископа.

*) **Св. великомучениця Варвара** уродилася в місті Геліополіс в Малій Азії. Її батько Діоскор був закоренілий поганин і в поганській вірі виховував свою дочку. Але незвичайно талановита дівчина не могла заспокоїти своєї душі ідолопоклонством і вона мимохіть тужила за чимсь вищим. Раз, коли батько виїхав з дому, познайомилася молоденька Варвара з одною християнською дівчиною. Від неї перший раз довідалася про христінську релігію і цілим серцем забажала сама стати християнкою і приняла св. хрещення. Коли вернув батько і довідався, що сталося з його дочкою, попав у страшну лють. Він не тільки страшно скатував її, але сам власноручно віддав свою дочку на суд. На суді просив суддю Мартіяна, щоб той як найостріше покарав його дочку за те, що стала християнкою. На приказ Мартіяна св. Варвару стали мучити тортурами. Скатовану кинули відтак до вязниці. Тут явився їй Спаситель і покріпив її словами: „Не бійся, дочко моя, бо я при тобі і з тобою. Я дивлюся на твої муки, котрі ти терпиш ради мене. Я їх облекшу і додам тобі сили перетерпіти до кінця“. По тих словах учула св. Варвара чудесне покріплення на души і на тілі. Та мукам св. Варвари ще не прийшов кінець. По жорстоких знущаннях суддя видав присуд смерти. Батько-нелюд зголосився, що сам виконає присуд смерти над своєю дочкою. Він мечем відрубав її голову. І так розсталася св. Варвара враз зі своєю товаришкою Юліянною з сим світом дня 4 грудня 236 р. по Рожд. Хр. Та заледви це сталося, як обявився гнів Божий. Ударив грім раз і другий та спалив тіла Діоскура та судді Мартіяна. Тіло св. Варвари перенесли пізніше до Царгороду. Коли київський князь Михайло Святополк оженився з грецькою царівною Варварою, вона забрала мощі своєї святої заступниці до Київа. В Київі збудував князь Михайло величаву церкву в честь свого заступника св. Архистратига Михаїла, то переніс до неї мощі св. Варвари, де вони доховалися до нинішних часів. Що сталося з ними тепер, за большевицького володіння, годі довідатися.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

14. XII.	схід	сонця	7·16.	захід	3·22
15. XII.	„	„	7·16.	„	3.22
16. XII.	„	„	7·17.	„	3·22
17. XII.	„	„	7·18.	„	3·23
18. XII.	„	„	7·18.	„	3·23
19. XII.	„	„	7·19.	„	3·23
20. XII.	„	„	7·20.	„	3·25

Дня 20. XII. о год. 9·23 рано нів.

Народній калєндар Коли на Варвари мороз — на Різдво дощ. На Варвари зима мости мостить. — До Миколи нема добра ніколи.

БІРЖА

ГРОШІ: Ам. доляр 8·90, ґданський ґульден 1·73, фунт стерлінг 43·32, фр. франк. 35 гр., кч. 26 гр., австр. шілінг 1·25, італ. ліра 46 гр., нім. марка 2·12. зол.

ЗБІЖЖА: (Ціна за 100 кг. льоко стація надання). Пшениця двірська 23·50—24·00, пшениця сел. 21·75—22·25, жито дв. 17·00 — 17·25, жито сел. 16.50—16·75, ячмінь дв. 18·00—18·50, ячмінь на мливо 15·00 — 15·50, овес гал. 17·50—18·00, кукурудза ромун. 22·00 — 23·00, бараболя промисл. 4·00—4·50, фасоля біла (з мішком) 31·00 — 35·00, фасоля краса 29·00 — 30·00, горох ½ вікторія 24·50—26·50, горох пільний 18·00—20·00 бобик 21·00—22·00, вика чорна 20·00—22·00, вика сіра 16·00 — 17·00, гречка 24·50 - 25·50, лен 51·00 — 52·00, любинь синий 48·00—49·00, ріпак озимий 43·00—44·00, житний ґрис 9·25—9·75, пшеничний ґрис 11·00—11·50, гречана каша пол. 46·00—48·00, льняні макухи 28·00—29·00 синий мак 95·00—105·00, черв. конюшина 180·00—200·00, прасов. сіно 7·00—8·00, прас. солома 4·50—5·00

На збіжевім ринку був рух на пшеницю і гречку. Ціни дещо впали.

Для порівнання подаємо ціни 4-х родів збіжжа в ріжних містах Европи і в Шикагу в Америці

	Пшениця,	Жито,	Ячмінь,	Овес
Варшава	27·37	19·53	25·25	22·—
Краків	29·58	21·27	26·50	21·80
Львів	25·12	19·92	—	19 25
Познань	25·83	18·83	26·—	19·25
Берлін	53·11	31·50	43·25	30·—
Прага	37·88	24·61	35·38	26·46
Відень	29·87	20·50	35·94	24·87
Шикаго	—	14·86	22·69	22·25

Ціни за 100 кг.

НАБІЛ: „Маслосоюз“ платив кооперативам дня 9. грудня ц. р. за масло пріма ескпортове солене 4·50 зол. масло пріма бльокове несолене 4·50 зол., літра молока 0·34 сотиків, літра сметани 1·50 зол., копа яєць 12·20 зол.

ХУДОБА: За 1 кґ. живої ваги вола плачено 1·00—1·20 зол.; бугая 1·15—1·25, корови 0·90—1·25, теляти 0.75—1·30.

СВИНІ: За штуки, що важать 75—90 кг. і вище платиться 1·20—1·30 за 1 кґ. Фабрика консерв Рукера на Знесінні коло Львова платить 1·30—1·40 зол; Беконярня у Ходорові за І сорт 1·40 зол., II сорт 1·30 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 24.00 зол, за малу 12·00 зол. а кг. худобячої шкіри легкої 1·90 з. тяжкої 1·95, зол. теляча шкіра в різні 4·40—зол. на селі 3·40 зол.

На ринку шкір наступила деяка зміна, а саме заведено продажу за готівку, а через те, що купці платять готівкою, жадають зниження ціни на 10-15%.

ЩІТИНА: (Ціна за 100 кґ. у краківській міській різні). Рвана щітина 130—140 зол. зн. 1 кг. 1·30 — 1·40 зол. голена 1 кг. 25 ґрошів.

ВОВНА: (Ціни гуртові за 50 кг. льоко Бидгощ). Вовна брудна добірна 10—12 долярів (89 — 107 зол.), брудна збирана 8—9 долярів.

ПІРЯ: (Ціни гуртові за 1 кг. льоко Краків). Гусячий пух найліпшого ґатунку 19·80—20·70, II сорт 16·20—18·00. Підскуби 12·60—13·50, гірші 9·90—10·80. Качаче: піря І сорт 4·50—4·95, куряче сіре 0·36—0·41, біле 1·40, жовте 0·63 зол.

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Графічного Промислу“ у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П.